

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE

Opettajankoulutusfoorumin juhlaseminaari: Opettajankoulutus uudistuu

Torstaina 29. marraskuuta 2018 klo 10.00–18.00
Tiedekulma, Stage, Yliopistonkatu 4, Helsinki

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Undervisnings- och kulturministeriet

Opettajankoulutusfoorumin tehtävät

Opettajankoulutusfoorumi
käynnistettiin 2016 ja
toimikausi päättyy 2018 – Hankkeet jatkuvat

1. Opettajien perus-, perehdyttämis- ja täydennyskoulutusohjelma

- nykytila ja haasteet: kirjallisuuskatsaus, verkkoaiavoriihi
- visio opettajankoulutukselle
- tavoitteet opettajuudelle
- toimenpiteet

2. Tuetaan paikallista visiointi- ja kehittämistyötä

3. Käynnistetään ja tuetaan kehittämishankkeita

- opettajien perus-, perehdyttämis- ja täydennyskoulutuksen kehittäminen

4. Arvioidaan ohjelman toteutumista

- formatiivinen ja summatiivinen kehittävä arviointi

Huolellinen aikataulutus

Verkostomaisuus:
Opettajankoulutusyksiköt,
koulut ja yhteisöt

Sitoutetaan sidosryhmät

Yhteistyö opettajajärjestöjen kanssa

Haetaan aktiivisesti konsensusta

Resurssointi kestävällä pohjalla

Tutkimusperustaisuus

Pilotointi ja tulosten levittäminen

**Kehittämisohjelman
menestyksekkäs toteutus
(OECD TALIS,)**

Opettajatutkimuksen esille ottamia näkökulmia (Husu & Toom, 2016)

- Ei ole olemassa ”yhtä oikeaa tapaa”, miten, missä ja millä tavalla opettajan ammatillista kehittymistä tuetaan.
- Keskiöön:
 - Pedagogiikka ja järjestelyt linjassa tavoitellun osaamisen kanssa (tärkeää, miten opiskellaan, opitaan käytännöstä, ...).
 - Koulutuksen koherenssi:
 - kurssien ja harjoittelun kytkeytyminen,
 - jaettu käsitys opettajaksi oppimisesta ja opettajana kehittymisestä,
 - koulun ja opettajien kehityssuunnitelmien koherenssi
 - Välineitä toimia opettajana läpi opettajan uran
(koulutusta ei voi suunnitella vain tämän hetken haasteista käsin)
 - Perus- ja täydennyskoulutuksen jatkumo ja koordinointi

Toimintaympäristön opettajan- koulutukselle asettamat haasteet

(PISA- ja TALIS-tutkimusten, Kansallisen arviointikeskuksen oppimistulosten arviointien ja teema-arviointien sekä laajan kansallisen asiantuntijatyön perusteella)

- **Yksilön haasteena** *hyvinvointi, erilaisten oppijoiden sitoutuminen opiskeluun ja osaamisen lasku* (luonnontieteiden ja matematiikan osaamisessa sekä lukutaidossa vuodesta 2006 lähtien laskua).
- **Oppijaryhmän haasteena** *aktiivinen, yhteisöllinen ja erilaiset oppijat huomion ottava oppimisprosessi, laaja-alaisen osaamisen oppiminen sekä monipuolinen arviointi.*
- **Koulutuksen järjestämisen**, kumppanuuksien ja verkostojen tasolla haasteena *Pedagoginen johtaminen, laatutyö, kehittämis- ja kehityssuunnitelmat, perehdyttäminen ja ammatillinen oppiminen sekä resurssien väheneminen.*

Opettajankoulutuksen haasteet 1

- **Opettajien osaamisen haasteet liittyvät edellä kuvattuihin toimintaympäristön haasteisiin.**
- **Haasteena opettajien osaamisessa on erityisesti**
 - pedagoginen ja uutta luova osaaminen
 - osaaminen ja halu jatkuvaan itsensä ja oman työyhteisön kehittämiseen
 - peruskoulutuksen ja jatkuvan ammatillisen osaamisen kehittymisen kytkeminen
 - opettajankouluttajien paikallinen ja kansallinen verkottuminen ja kumppanuudet sekä kansainvälinen verkottuminen.
- **Opettajankouluttajien osaamisen varmistaminen vastaamaan korkeakoulujen visiotyön vaatimuksia**

Opettajankoulutuksen haasteet 2

- **Varhaiskasvatuksen opettajien koulutuksessa edellä olevan lisäksi:**
 - uuden varhaiskasvatuslain mukanaan tuomat uudistukset
 - riittävät hakijamäärät ja alan vetovoimaisuuden ylläpitäminen
- **Luokanopettajan, aineenopettajien, erityisopettajien ja opinto-ohjaajien koulutuksessa edellä olevan lisäksi:**
 - uusi peruskoulu -ohjelman ja tasa-arvoisen peruskoulun tulevaisuus -linjausten vahva kytkeminen opettajankoulutukseen
 - uuden lukiolain mukanaan tuomien muutosten huomioon ottaminen opettajankoulutuksessa
 - alan vetovoimaisuuden ylläpitäminen

Opettajankoulutuksen haasteet 3

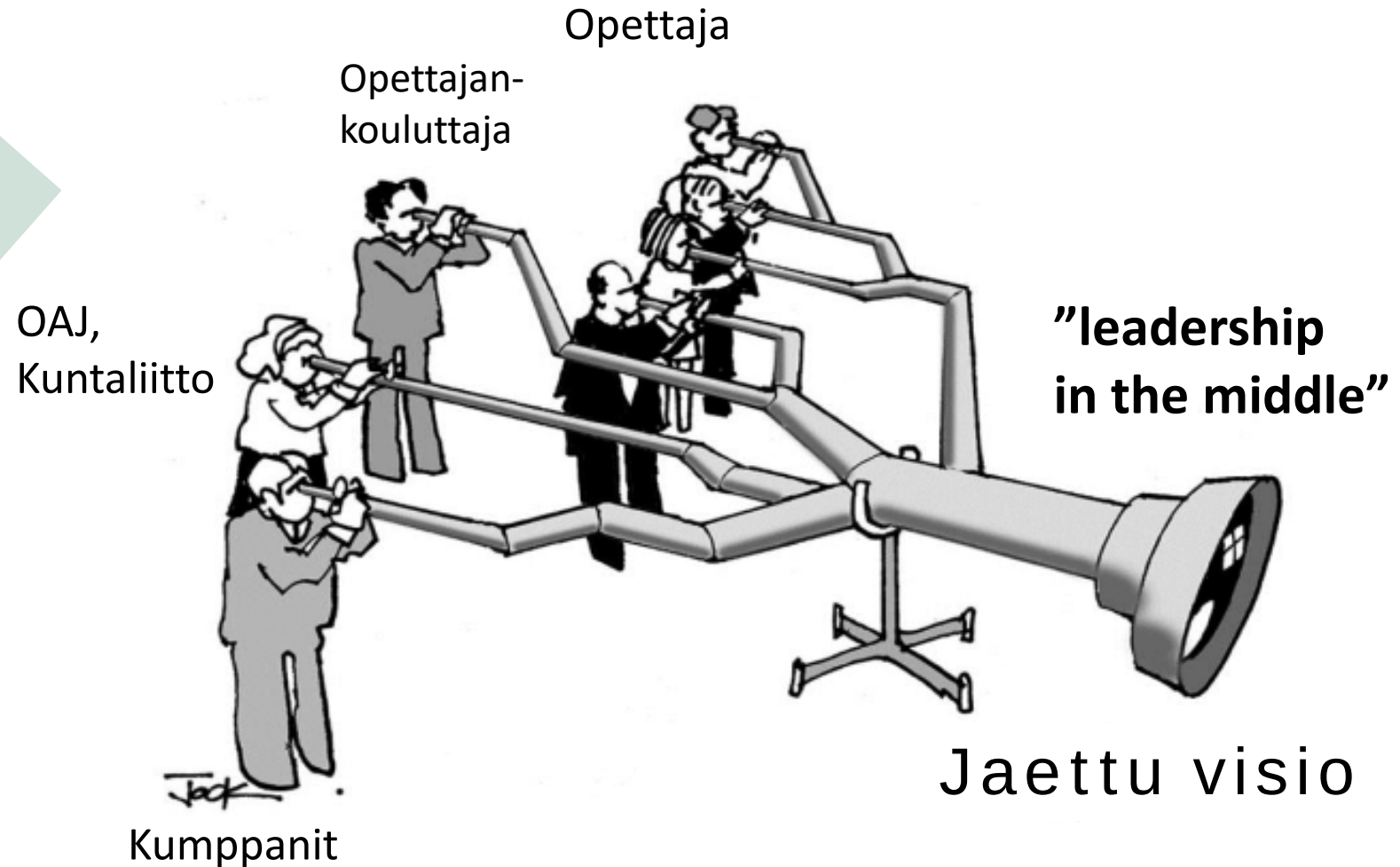
- **Ammatillisessa opettajankoulutuksessa edellä olevan lisäksi:**
 - ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpano
 - ammatillisen koulutuksen vetovoima
 - ammattikorkeakoulujen opettajien osaamisen varmistaminen
- **Jatkuvan oppimisen ja aikuiskoulutuksen näkökulmat edellä olevan kohdan:**
 - aikuiskoulutuksen vaikutus ja näkyminen opettajankoulutuksessa

Yhteiskunnan asettamat haasteet

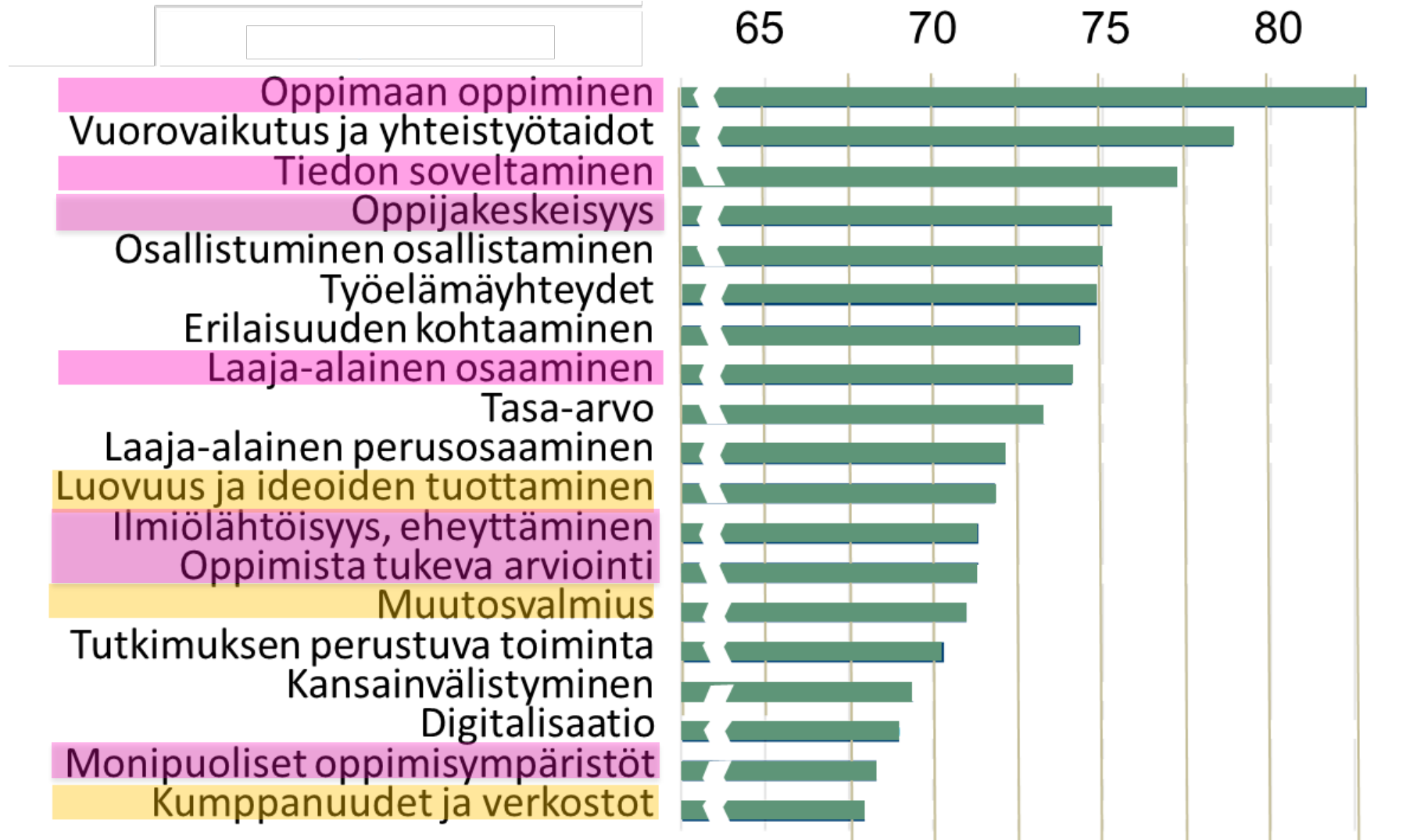
- kestävän kehityksen edistäminen,
- digitalisaation vaikutukset opiskeluun, työelämään ja ihmisten arkeen, erityisesti tekoälyn ja robotisaation mukanaan tuomat mahdollisuudet ja haasteet,
- työelämän muutokset,
- kulttuurisen kirjon laajeneminen sekä
- useat eri tekijät, jotka vaikuttavat mm. nuorten yhteiskunnasta syrjäytymiseen ja työttömyyteen

Toimijoiden ja sidosryhmien dialogilla tietoisuudesta toimintaan

Suuri ryhmä ihmisiä on
älykkäämpi kuin pieni
eliitti!

“Tärkeää” opettajankouutuksen kehittämisessä (n=1809)

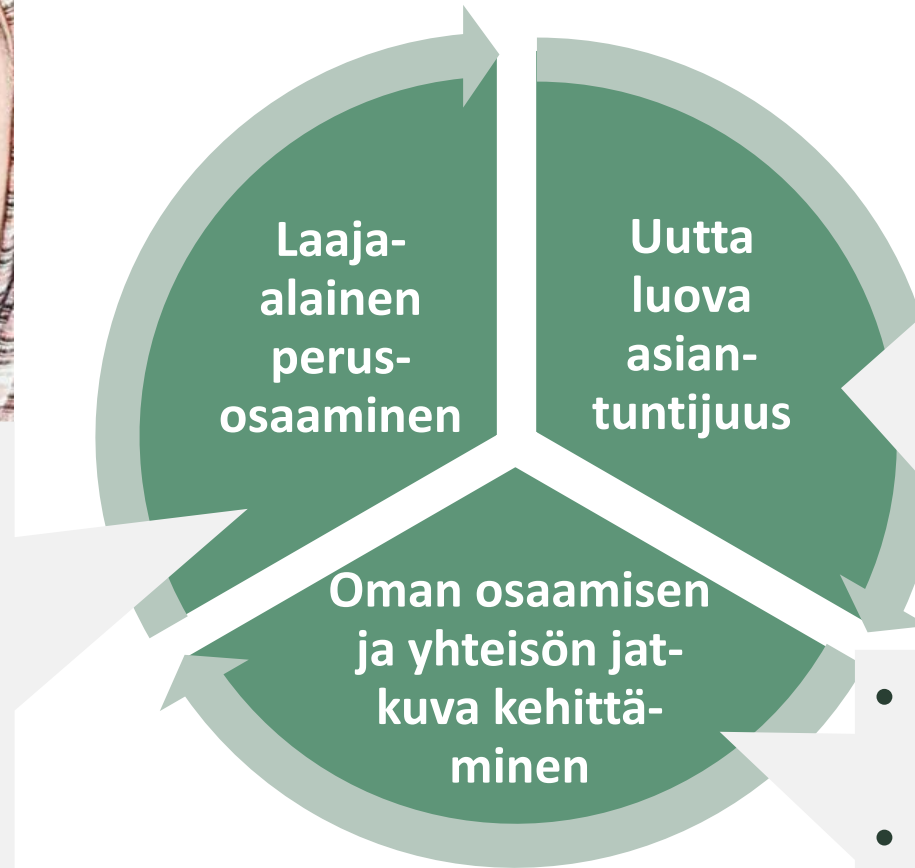
Opettajuuden/opettajan osaamisen konsensustulkinta

- työskentely jaoksissa
- foorumin yhteiset
tapaamiset

Opettajan asiantuntijuus/osaaminen

- Syvälinen oman alan osaaminen
- Tutkimusosaaminen
- Pedagoginen taitavuus/ainedidaktiikka
- **Erilaiset oppilaat**
- **Yhteiskunnalliset ja eettiset kysymykset**
- ...

- Opetussuunnitelma-osaaminen
- Taito **innovoida yhdessä, kehittää** ja ottaa käyttöön uusia innovaatioita
- Taito reflektoida, arvioida ja muuttaa oma toimintaa
- Yrittäjämäinen asenne
- ...

- Oman osaamisen kehittäminen ...
- Koulun toimintakulttuurin kehittäminen verkostoissa
- **Verkostoituminen, yhteisöosaaminen ja yhteisön kehittäminen**

Strategiset linjaukset antavat suunnan opettajankoulutuksen kehittämiselle

1. Opettajan osaaminen kokonaisuudeksi

- perus- perehdyttämis- ja täydennyskoulutus
- tarvekartoitukseen ja tavoitteisiin perustuvat kehittämissuunnitelmat

2. Ennakoinnilla ja valinnoilla vetovoimaa

3. Opettajat uutta luoviksi osaajiksi ja oppijat keskiöön

- ohjelmien uudistaminen; miten itse opetamme ja ohjaamme

4. Opettajankoulutus vahvaksi yhteistyöllä

- yhteistyön kulttuuri kansallisesti, yksiköissä ja ryhmissä, kansainvälisyys
- ainelaitos – OKL – koulut – ammatillinen opettajankoulutus

5. Osaavalla johtamisella oppilaitos oppivaksi ja kehittyväksi yhteisöksi

6. Vahvistetaan opettajankoulutuksen tutkimusperustaisuutta

Foorumin tapaaminen

A hand-drawn diagram illustrating a forum meeting structure. It features a central figure of a person with glasses and a lightbulb, surrounded by various educational and professional concepts. The diagram is divided into several sections:

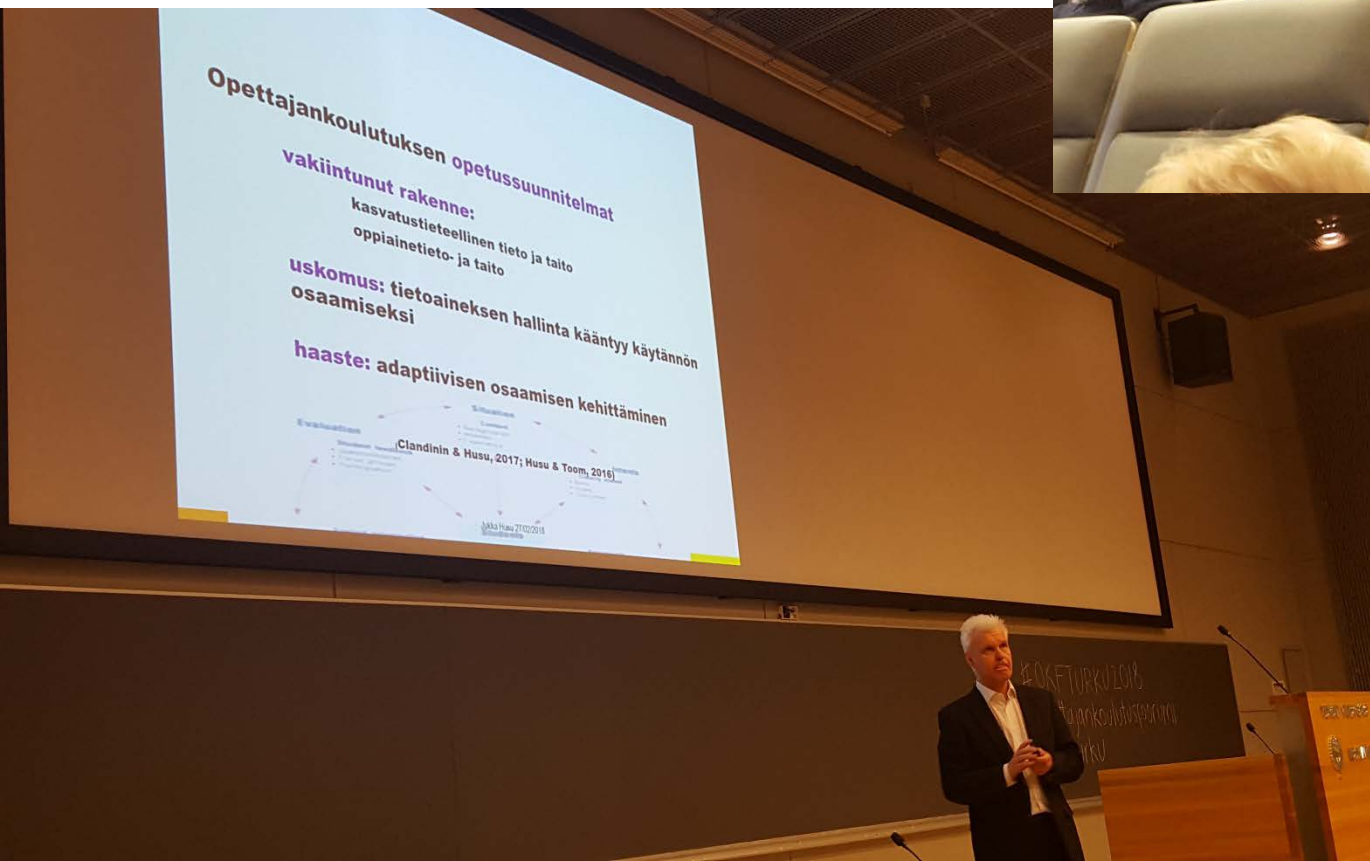
- UUTTA LUOVA ASIAN-TUNTIJUUS** (New, Creative, Professional Knowledge)
- HELSINGIN YLIOPISTO, OULUN YLIOPISTO, TAMPEREEN YLIOPISTO, KOKKOLAN YLIOPISTOKESKUS, CHYDENIUS & JYVASKYLÄN YLIOPISTO** (List of universities and research centers)
- OPPIJA-LAHTOISUUS** (Learner's Openness)
- ILMIÖ-LAHTOINEN OPPIMINEN** (Phenomenological Learning)
- ELINIKÄISEN OPPIMISEN OPPIJOILLE & AJAJILLE** (Lifelong Learning for Learners and Facilitators)
- OPETTAJAN-KOULUTUKSEN TOIMINTA-MALLEJA** (Models of Teacher Education)
- TYÖPAKETIT:** (Work Packages)
 1. ASIAN-TUNTIJUUS-VERKOSTOT JA UUSI OPETTAJUUS
 2. KOULU-KOKEILUT
 3. JOUSTAVA OPETTAJAN-PATEVUUS / KAKSOISKELPOISUUS
- MOOTIVATION** (Motivation)

OpenDigin
tapaaminen

#KÄRKIHANKKEET

Foorumin alueellinen tapaaminen Turussa

Opettaja-tutkija kumppanuus lukion opettajien ammatillisessa oppimisessa

Yhteistyöskumppanuus on luonteeltaan sellainen, että koulutus on jollain, joka järjestetään opettajille ja koulutajien ammattilaisille ja tavoitteiden mukaisesti. Opettajien ammattilaisille on huomioitava ja tavoitteiden mukaisesti ei välttämättä ole huomioitava opettajien ammattilaisille. Opettajien ammattilaisille on huomioitava ammattilaisille opettajien ja koulutajien ammattilaisille. Yhteistyöskumppanuus on ammattilaisille opettajien ja koulutajien ammattilaisille. Opettajien ammattilaisille on huomioitava ammattilaisille opettajien ja koulutajien ammattilaisille.

KUMPPANUUS YHTISET TAVOITTEET

- Praktisen ja akateemisen tiedon arvostus
- Oppimistavoitteiden yhteinen määrittely
- Dewey:n shared activities (Juuti, Lavonen & Meisalo, 2016).
- Opettajat tutkimusryhmän jäseninä.

EDUSKUNNAN KUMPPANUUDEN II MENTORA

- Opettajat ja tutkijat yhdessä suunnittelevat ja toteuttavat
- Lukion työtään ja kemiaa yhteiset kussit
- Projektioppimisen mallit

Plan-Do-Study-Aet sykli (Bennett & Provoost)

- Opettajien parempi lukion uuden opetusmallin mukainen työtään ja osaaminen
- Opettajien sitoutuminen opiskeluun
- Opettajat ja tutkijat suunnittelevat yhdessä projektiooppimisen kokonaisuuden toteutusta mitä välineitä, työkaluita, ryhmämuodot, diskursiiviset käytännöt ym. (Sandevik, 2016)
- Opettajat ja tutkijat osallistuvat yhdessä osallistumiseen, arviointi-instrumentit ja (tutkimus) onko opetuksen suunnittelussa edistynyt suuntaa, data, joka vakuuttaa sen että opettajat.
- Opettajat opettavat yhteissuunnitellun kokonaisuuden (Do).
- Tutkijat käsittelevät aineistoja, alustavien havaintojen yhteinen tulkinta (Study). Esillä yhteinen aineiston analyysi- ja tulkintatila.
- Päätökset suunnitellun opetuksen ja arviointi-instrumentin sekä tutkimusaineiston koon muuttamiseksi (Aet).

PIRE

HALLITUKSEN KÄRKINÄ

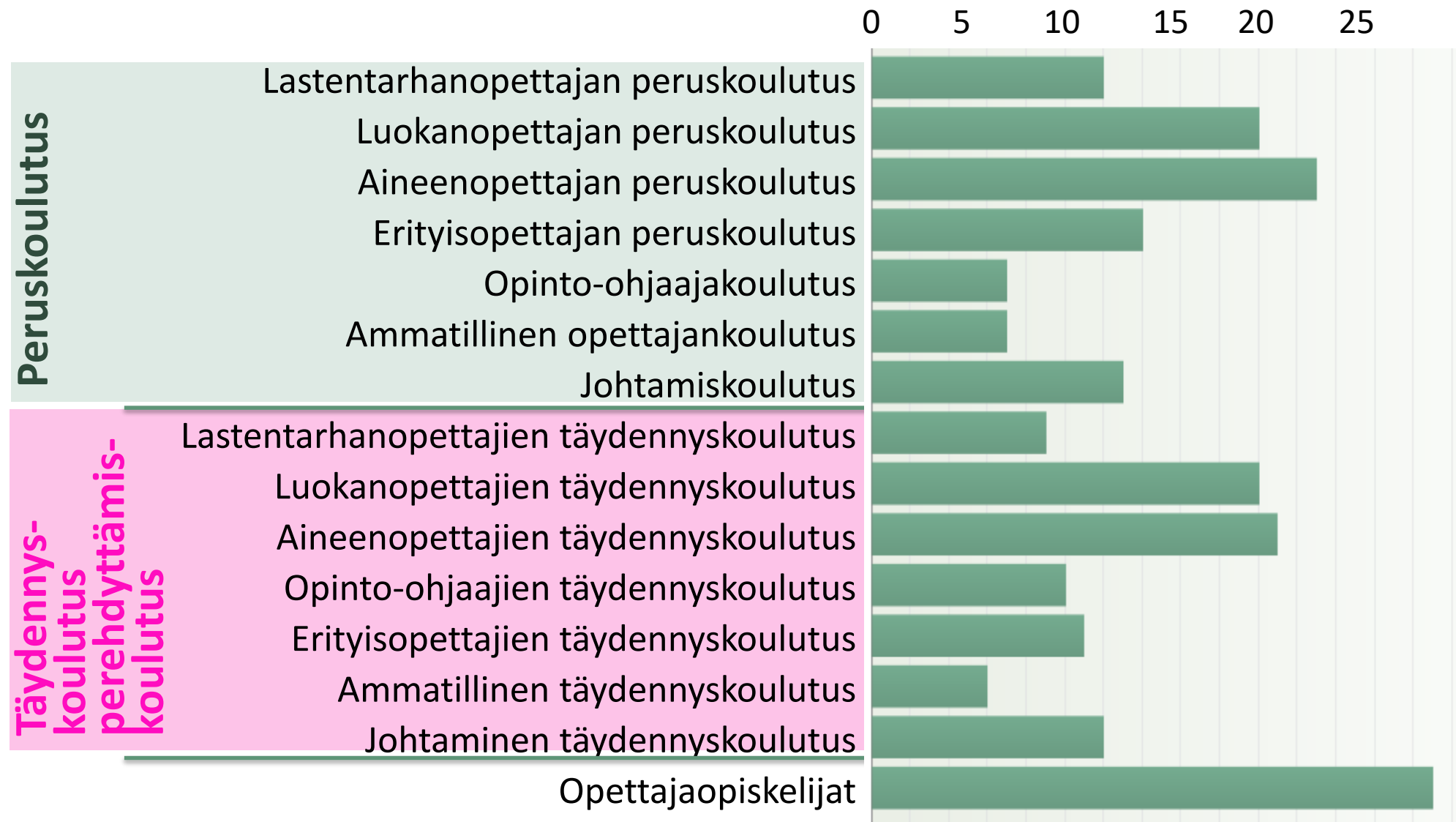
Kehittämishankkeet

- Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt vuosina 2017 ja 2018 yhteensä 27,7 milj. euroa avustuksia opettajankoulutuksen kehittämishankkeisiin.
- Opettajankoulutuksen kehittämishankkeiden tavoitteita edistetään 45 hankkeen voimin: Bottom up-lähestymistapa.
- Kehittämishankkeita koordinoi yhteensä
 - 10 yliopistoa ja
 - 2 ammattikorkeakoulua.
- Hankkeissa kehitetään kaikkia eri opettajankoulutuksia varhaiskasvatuksesta ammatilliseen opettajankoulutukseen

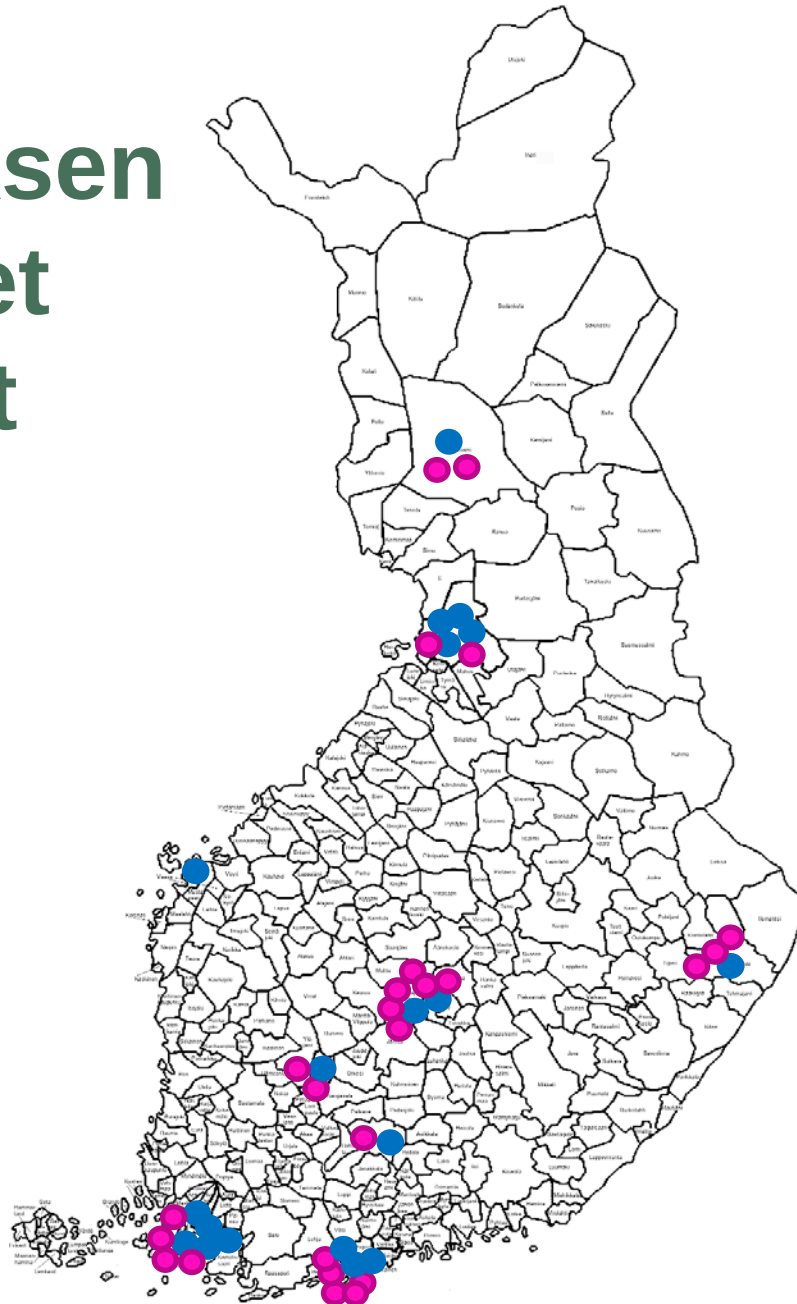
Muut mukana olevat korkeakoulut

Hankkeen kohderyhmä/-ryhmät

Opettajankoulutuksen kehittämishankkeet Rahoituspäätökset 2017 ja 2018

2017 ●

Haaga-
Helia 1
HY 2
HAMK 1
ISY 1
JY 2
LY 1
OY 4
Taideyliopi
sto 1
TaY 1
TY 5
ÅA 1
(Vaasa)

20 kpl

2018 ●

HY 5
HAMK 1
ISY 3
JY 6
LY 2
OY 2
TaY 2
TY 2
ÅA 2

25 kpl

Kuinka monen opettajankouluttajan kanssa kaikkiaan työskenneltiin alkuvuodesta 2018?

Tiedot kuntayhteistyöstä opettajankoulutuksen kehittämishankkeiden hankesuunnitelmien perusteella

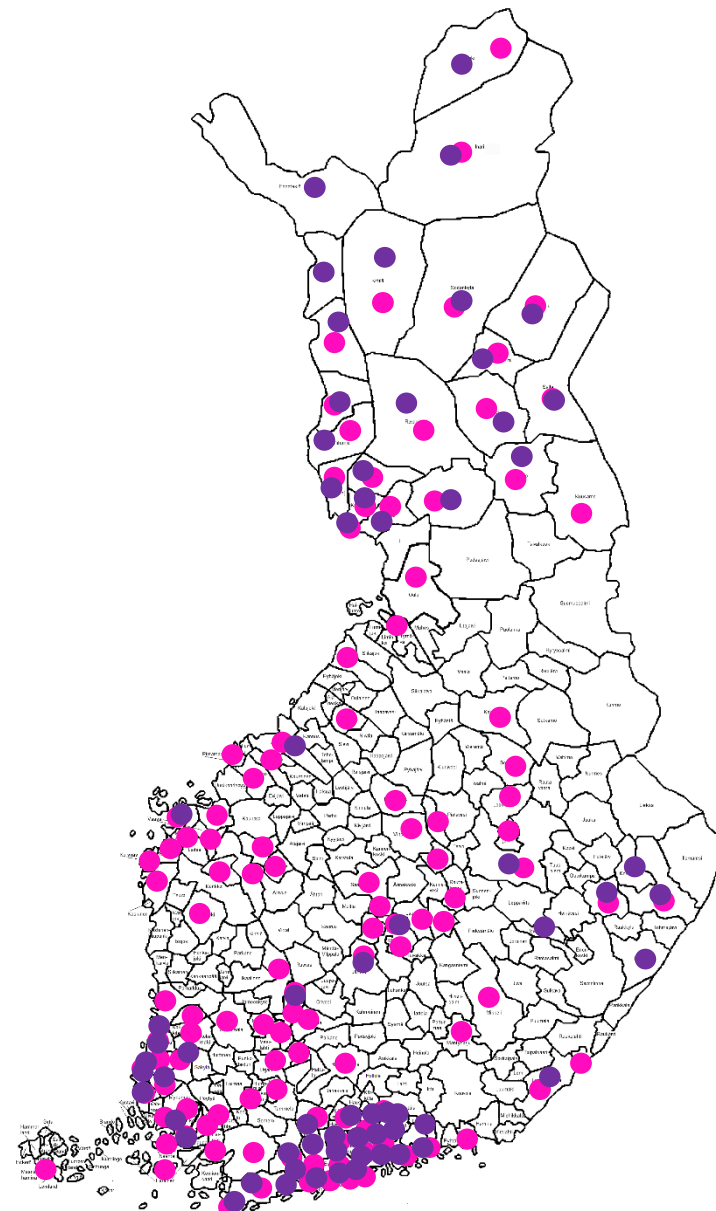
v. 2017 rahoitetut hankkeet ●

v. 2018 rahoitetut hankkeet ●

Askola, Aura, Enontekiö, Espoo, Eura, Eurajoki, Forssa, Hankasalmi, Hanko, Harjavalta, Helsinki, Hyvinkää, Hämeenlinna, Ilmajoki, Imatra, Inari, Inkoo, Isokyrö, Joensuu, Jyväskylä, Jämsä, Järvenpää, Kajaani, Kangasala, Karkkila, Kauhajoki, Kauniainen, Keitele, Kemi, Kemijärvi, Keminmaa, Kempele, Kerava, Kirkkonummi, Kitee, Kittilä, Kokkola, Kolari, Kontiolahti, Korsnäs, Kotka, Kruunupyy, Kuopio, Kuortane, Kuusamo, Laitila, Lapinjärvi, Lapinlahti, Lappeenranta, Lapua, Laukaa, Lempäälä, Lieto, Liperi, Lohja, Loppi, Loviisa, Maalahti, Maarianhamina, Masku, Mikkeli, Muonio, Mustasaari, Muurame, Myrskylä, Mäntsälä, Mäntyharju, Naantali, Nokia, Nousiainen, Nurmijärvi, Närpiö, Oulu, Parainen, Pedersöre, Pelkosenniemi, Pello, Petäjävesi, Pietarsaari, Pihtipudas, Pirkkala, Pori, Pornainen, Porvoo, Posio, Pukkila, Pyhäranta, Raahe, Raasepori, Raisio, Ranua, Rauma, Rautalampi, Riihimäki, Rovaniemi, Saarijärvi, Salla, Salo, Sastamala, Sauvo, Savukoski, Seinäjoki, Siilinjärvi, Simo, Sipoo, Siuntio, Sodankylä, Sonkajärvi, Tampere, Tervola, Tornio, Turku, Tuusula, Ulvila, Utsjoki, Uurainen, Uusikaupunki, Vaasa, Valkeakoski, Vantaa, Varkaus, Vesanto, Vihti, Viitasaari, Vöyri, Ylitornio, Ylivieska, Ylöjärvi, Ypäjä

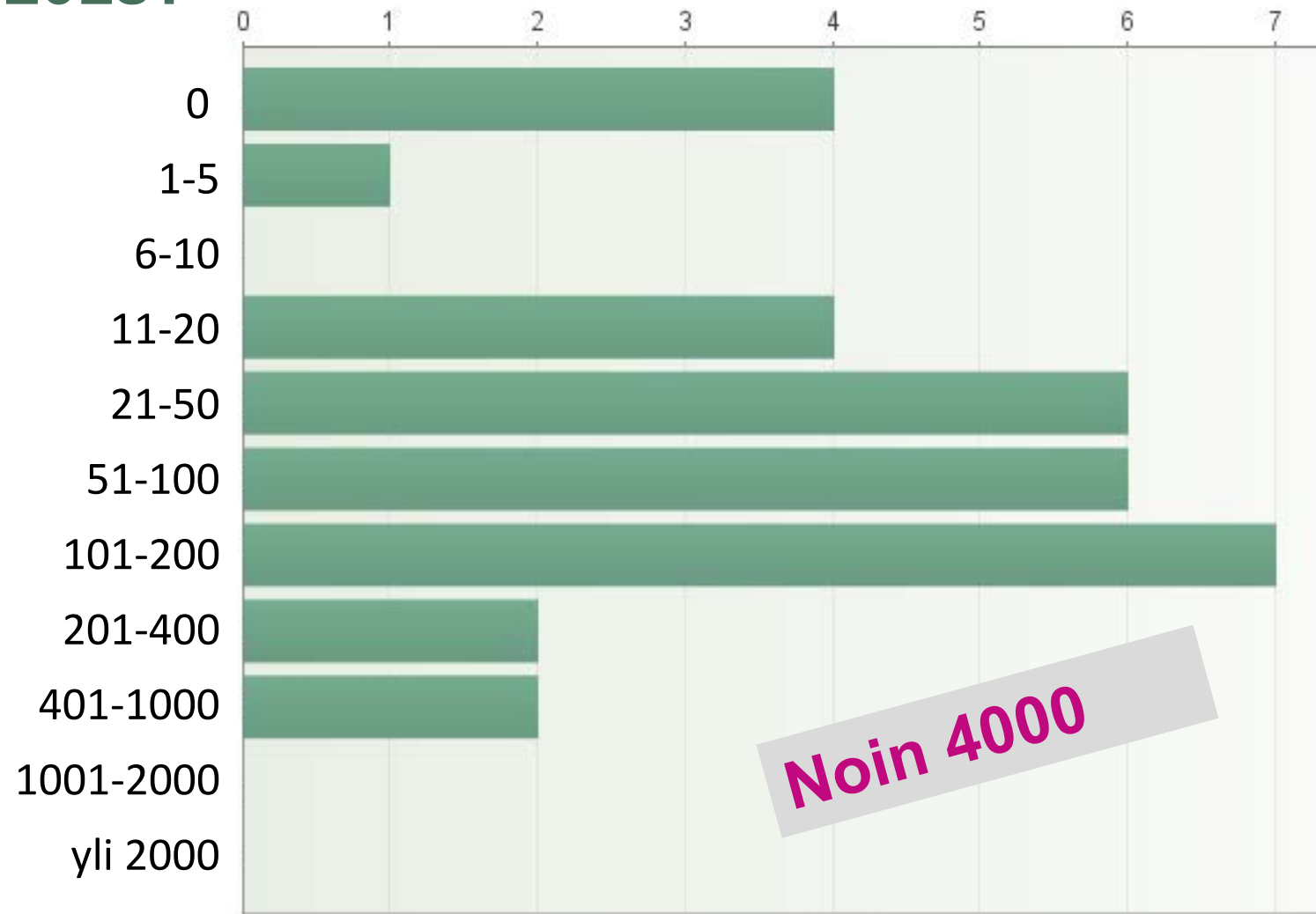
129 kuntaa

*)Tiedot kuntayhteistyöstä hankesuunnitelmien perusteella

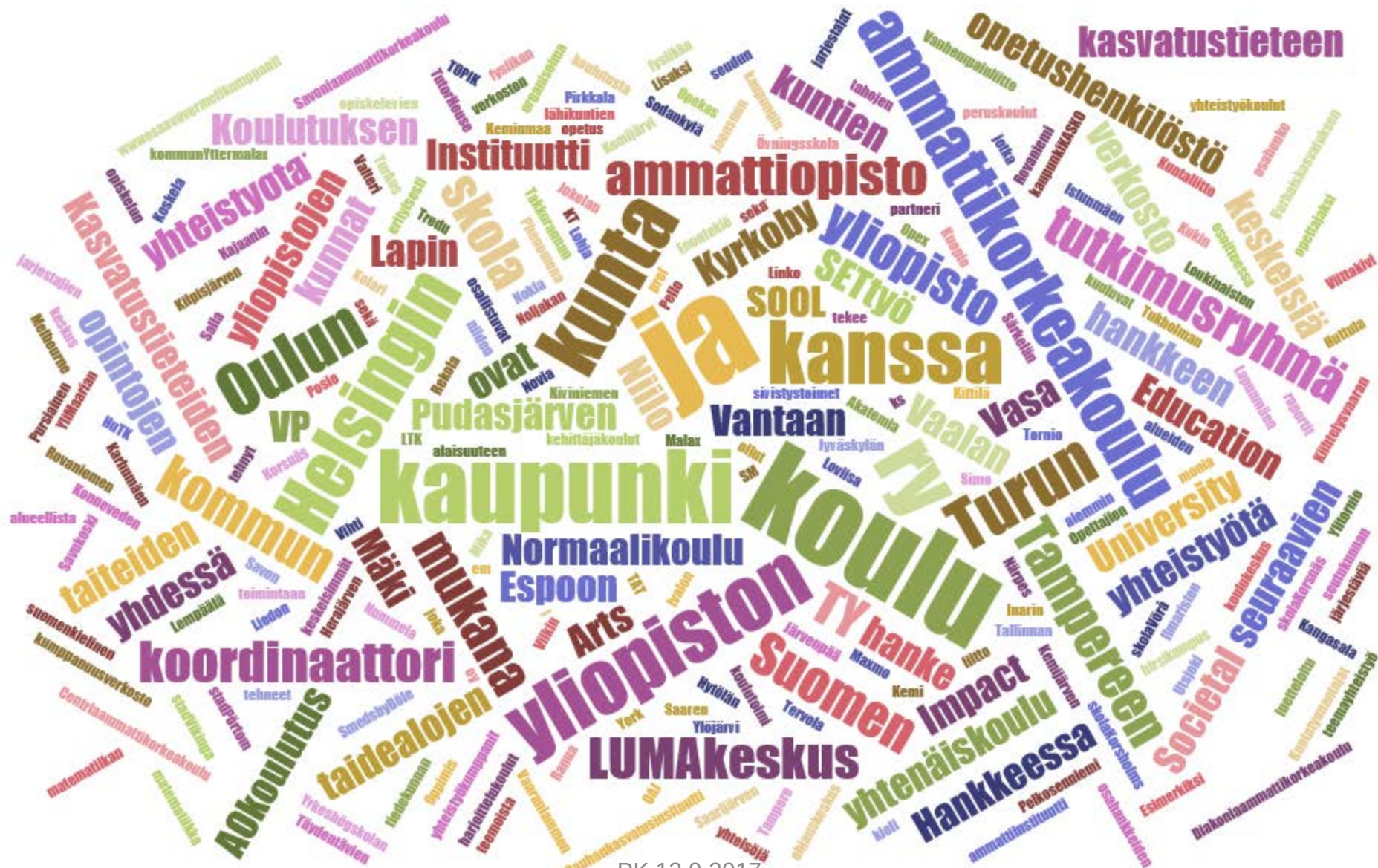

Kuva: [Ximfel1: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Finnish_municipalities_2017.png](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Finnish_municipalities_2017.png)

Kuinka monen opettajan kanssa kaikkiaan työskenneltiin alkuvuodesta 2018?

Muut mukana olevat yhteisöt, kuten koulutuksen järjestäjät

PK 13.9.2017

Hankkeessa kehitettävät opettajankoulutuksen toimintamallit/mallit

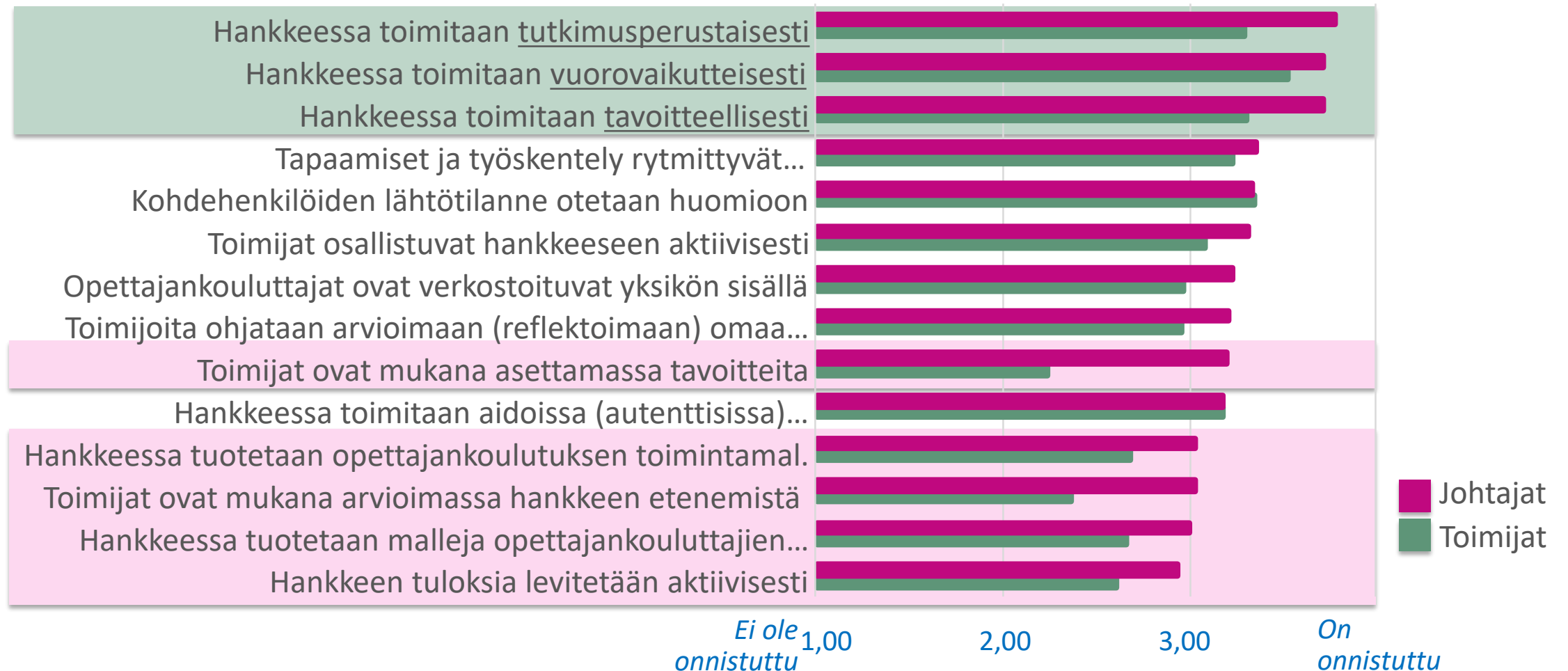
Miten hankkeen etenemistä on arvioitu...

Hankkeen tavoitteiden toteutumista ja etenemistä arvioidaan eri tasolla:

- 1) Opettajankoulutusfoorumin kautta tulleet itsearvioinnit
- 2) Osallistuminen KARVIN auditointitoimenpiteisiin.
- 3) Väliraportointi
- 4) Ohjausryhmätyöskentely
- 5) Toimijoiden säännölliset tapaamiset
- 6) Tapaamiset kohderyhmiä ohjaavien kanssa.
- 7) Opettajankoulutuskeskuksen kanssa yhteinen työskentely.
- 8) Opettajankoulutuskeskuksen neuvottelukuntien ja yhteisten kokoukset.

Yhteisöllinen työskentelyn aikainen arviointi

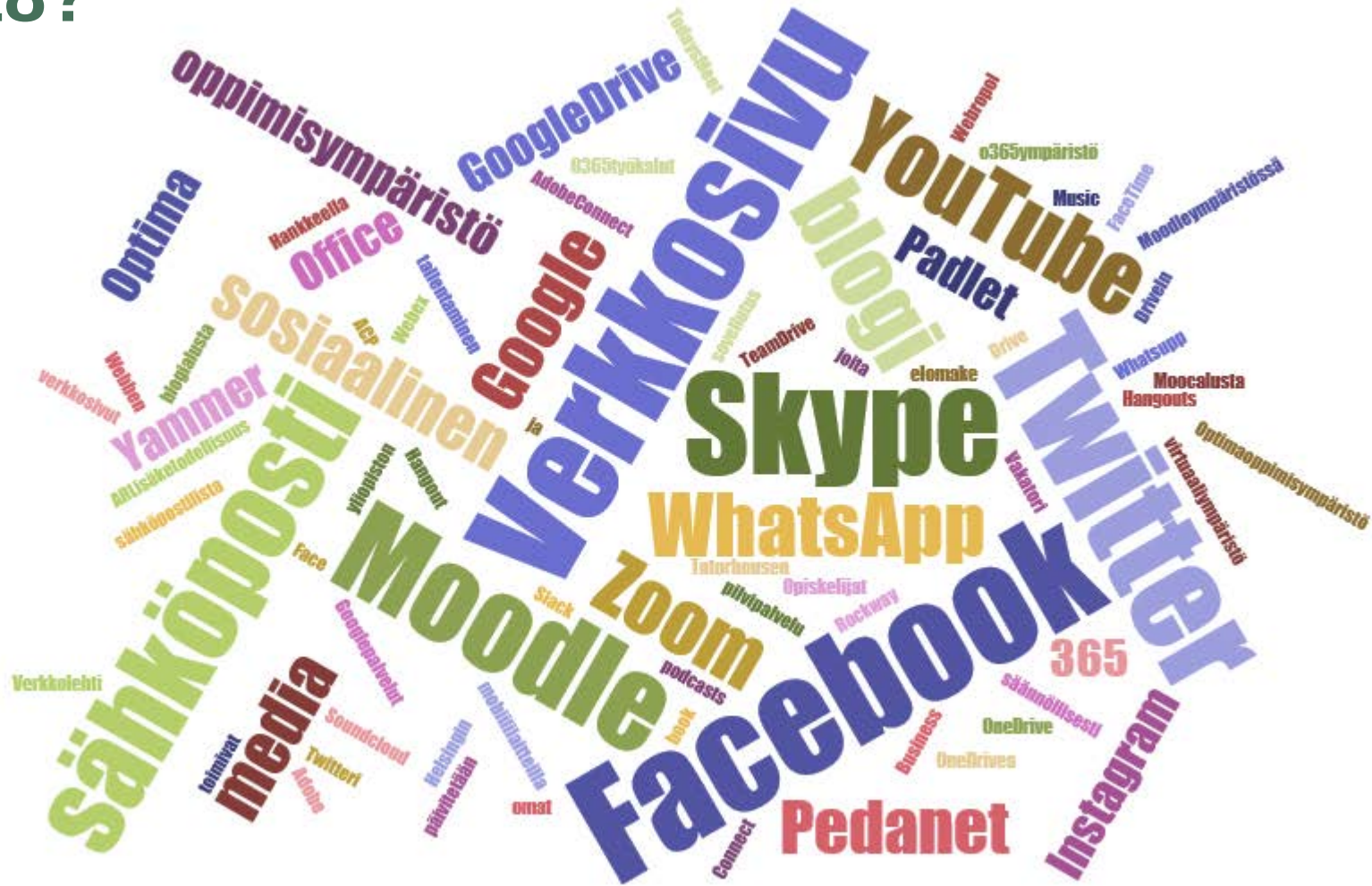
Missä määrin hankkeessa on onnistuttu seuraavissa asioissa vastausajankohtaan mennessä

Kuvaile lyhyesti työskentelyä eri kohderyhmien kanssa

- Koulujen johtoryhmien kanssa on järjestetty tapaamisia ja tutkimukseen liittyviä haastatteluja. Lisäksi koulujen johtajia ja johtoryhmiä on koulutettu.
- Työskentelemme prosessinomaisesti siten, että kokoonnumme sidosryhmiemme kanssa säännöllisesti ja yhteiskehittelemme tuotetta.
- ... työskennellään tiiviissä yhteistyössä ammattikorkeakoulujen, toisen asteen oppilaitosten ja yliopistojen kanssa. Yhteistyötä on tehty esim. asiantuntijapaneeleissa, työpajoissa, seminaareissa, palaverissa, työelämäfoorumissa, koulukierroksilla, ...

Mitä ja miten sähköisiä vuorovaikutuskanavia käytettiin 2018?

Missä määrin opettajankoulutuksen kehittämisohjelmassa mainitut tavoitteet on hankkeessa saavutettu (1= ei ole ... 4 = on saavutettu)

Toimijoiden näkemyksiä (15 sivua) ...

- Kokemukseni on todella positiivinen: tämä on todella tuonut ihmisiä yhteen (erityisesti Normaalikoulusta ja kampukselta) .
- Tehkää tästä pysyvä koulutusmuoto
- Toiminta on ollut innostunutta ja yhteisöllisyyttä
- Pidin hanketta yhtenä parhaimpana, missä olen ollut mukana.
- Hankkeessa hienoa on se, että se perustuu systeemiseen lähestymistapaan ja sitä tarkastellaan kokonaisuutena

- ... vaikea arvioida, koska olen ollut mukana yhdessä pienessä ...
- Hanke on vasta alussa ja vain alkusuunnitelmat on tehty
- .. toteuttaminen on vasta aivan alussa, mutta olen hyvin tyytyväinen

- Olen harvoin osallistunut koulutukseen, jossa oli kaksi lähiopetuspäivää ja opetussisällöt olemattomat
- Hankkeesta ei vielä ole saatu konkreettista materiaalia tai malleja

Miten eteenpäin?

- Hankkeiden tulosten kytkeminen opettajankoulutuksen opetussuunnitelmiin ja oppimisympäristöihin
- Verkostomainen työskentely yliopistojen sisällä ja välillä sekä koulutuksen järjestäjien kanssa (täydennyskoulutusrahojen jaossa yliopistoyhteistyön huomioon ottaminen)
- Opettajankoulutuksen "jatkumon" ja tutkimusperustaisuuden vahvistaminen